

Czwartek, 10 października 2019 r.

P9_TA(2019)0028

Sprzeciw na podstawie art. 112 Regulaminu: Genetycznie zmodyfikowana kukurydza MZHG0JG (SYN-000JG-2)

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 października 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MZHG0JG (SYN-000JG-2), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (D061869/04 – 2019/2830(RSP))

(2021/C 202/03)

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MZHG0JG (SYN-000JG-2), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (D061869/04,
  - uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. w sprawie zmodyfikowanej genetycznie żywności i paszy ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 7 ust. 3 i art. 19 ust. 3,
  - uwzględniając głosowanie Stałego Komitetu ds. Łącucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt, o którym mowa w art. 35 rozporządzenia (WE) nr 1829/2003, w dniu 30 kwietnia 2019 r., w wyniku którego nie wydano opinii, oraz głosowanie komitetu odwoławczego w dniu 5 czerwca 2019 r., w wyniku którego również nie wydano opinii,
  - uwzględniając art. 11 i 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiającego przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję ⁽²⁾,
  - uwzględniając opinię Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) z dnia 17 października 2018 r. opublikowaną w dniu 14 listopada 2018 r. ⁽³⁾,
  - uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje zawierające sprzeciw wobec zatwierdzania organizmów zmodyfikowanych genetycznie (GMO) ⁽⁴⁾,
  - uwzględniając art. 112 ust. 2 i 3 Regulaminu,
  - uwzględniając projekt rezolucji Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności,
- A. mając na uwadze, że w dniu 1 września 2016 r. przedsiębiorstwo Syngenta Crop Protection NV/SA zwróciło się w imieniu przedsiębiorstwa Syngenta Crop Protection AG do właściwego organu krajowego Niemiec, zgodnie z art. 5 i 17 rozporządzenia (WE) nr 1829/2003, z wnioskiem o wprowadzenie do obrotu żywności, składników żywności i paszy zawierających kukurydzę MZHG0JG, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych („wniosek”); mając na uwadze, że wniosek odnosił się również do wprowadzenia do obrotu produktów zawierających lub mających w swoim składzie genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MZHG0JG („kukurydza MZHG0JG”) do zastosowań innych niż żywność i pasza, z wyjątkiem uprawy;

⁽¹⁾ Dz.U. L 268 z 18.10.2003, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13.

⁽³⁾ Opinia naukowa dotycząca oceny genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy MZHG0JG z przeznaczeniem na żywność i paszę, import i przetwarzanie, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1829/2003 (wniosek EFSA-GMO-DE-2016-133), Dziennik EFSA, 14 listopada 2018 r., 16(11):5469, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.2903/j.efsa.2018.5469>

⁽⁴⁾ W trakcie ósmej kadencji Parlament Europejski przyjął 36 rezolucji zawierających sprzeciw wobec zatwierdzania GMO.

Czwartek, 10 października 2019 r.

- B. mając na uwadze, że w dniu 17 października 2018 r. EFSA przyjął pozytywną opinię, którą opublikowano dnia 14 listopada 2018 r. ⁽⁵⁾;
- C. mając na uwadze, że rozporządzenie (WE) nr 1829/2003 stanowi, iż genetycznie zmodyfikowana żywność lub pasza nie mogą mieć szkodliwego wpływu na zdrowie ludzi, zdrowie zwierząt i na środowisko, oraz wymaga, by przy sporządzaniu decyzji Komisja brała pod uwagę wszelkie odnośne przepisy prawa unijnego, a także inne uzasadnione czynniki istotne dla rozpatrywanej sprawy;
- D. mając na uwadze, że kukurydzy MZHGOJG nadano odporność na herbicydy na bazie glifosatu oraz herbicydy na bazie glufosynatu amonowego ⁽⁶⁾;
- E. mając na uwadze, że podczas trzymiesięcznego okresu konsultacji państwa członkowskie przedstawiły EFSA wiele krytycznych uwag ⁽⁷⁾; mając na uwadze, że najbardziej krytyczne uwagi dotyczą oceny toksykologicznej, analizy porównawczej i oceny ryzyka środowiskowego; mając na uwadze, że kilka państw członkowskich uznało dane toksykologiczne za niewystarczające i niewiarygodne, zwłaszcza w odniesieniu do poziomów pozostałości glifosatu i glufosynatu; mając na uwadze, że w jednej uwadze podkreślono fakt, iż analiza porównawcza kukurydzy MZHGOJG i odmian referencyjnych wykazała brak równoważności w przypadku kwasu ferulowego – ważnego składnika ścian komórkowych roślin – co może prowadzić do zwiększonej akumulacji herbicydów;
- F. mając na uwadze, że w niezależnym badaniu ⁽⁸⁾ stwierdzono, iż ocena ryzyka przeprowadzona przez EFSA jest nie do przyjęcia w obecnej formie, ponieważ nie dokonuje ona właściwej oceny toksyczności, zwłaszcza w odniesieniu do możliwych skumulowanych skutków działania dwóch transgenów i herbicydów uzupełniających oraz ich metabolitów; mając na uwadze, że w badaniu kwestionuje się wiarygodność danych z 90-dniowego badania dotyczącego pasz, a ponadto stwierdza się, że dokonana przez EFSA ocena ryzyka środowiskowego jest niedopuszczalna, ponieważ nie uwzględnia ryzyka rozprzestrzeniania się transgenów poprzez transfer genu między kukurydzą MZHGOJG a jej dzikim krewnym teosinte w przypadku przedostania się żywotnego materiału roślinnego z kukurydzy MZHGOJG do środowiska;

Herbicydy uzupełniające

- G. mając na uwadze, że wykazano, iż uprawa roślin genetycznie zmodyfikowanych odpornych na herbicydy prowadzi do większego stosowania herbicydów, w dużej mierze z powodu pojawienia się chwastów odpornych na herbicydy ⁽⁹⁾; mając na uwadze, że w konsekwencji należy się spodziewać, iż uprawy kukurydzy MZHGOJG będą narażone na wyższe i powtarzające się dawki glifosatu i glufosynatu, co potencjalnie doprowadzi do zwiększenia poziomu pozostałości w zbiorach;
- H. mając na uwadze, że w ramach ostatniego wieloletniego skoordynowanego unijnego programu kontroli (na lata 2020, 2021 i 2022) państwa członkowskie nie są zobowiązane do pomiaru pozostałości glufosynatu lub glifosatu w importowanej kukurydzy ⁽¹⁰⁾; mając na uwadze, że nie można wykluczyć, iż kukurydza MZHGOJG lub produkty z niej otrzymane do celów spożywczych i pasz przekroczą unijne najwyższe dopuszczalne poziomy pozostałości, które wprowadzono w celu zapewnienia wysokiego poziomu ochrony konsumentów;

⁽⁵⁾ Opinia naukowa dotycząca oceny genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy MZHGOJG z przeznaczeniem na żywność i paszę, import i przetwarzanie, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1829/2003 (wniosek EFSA-GMO-DE-2016-133), Dziennik EFSA, 14 listopada 2018 r., 16(11):5469, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.2903/j.efsa.2018.5469>

⁽⁶⁾ Opinia EFSA, s. 7–8.

⁽⁷⁾ Wyszukiwanie kukurydzy MZHGOJG: EFSA-Q-2018-00810 na stronie <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/ListOfQuestionsNoLogin?2>

⁽⁸⁾ Komentarz Testbiotechnu dotyczący „Oceny genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy MZHGOJG z przeznaczeniem na żywność i paszę, import i przetwarzanie, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1829/2003 (wniosek EFSA-GMO-DE-2016-133)” od przedsiębiorstwa Syngenta, https://www.testbiotech.org/sites/default/files/Testbiotech_Comment_Maize_MZHGOJG.pdf

⁽⁹⁾ Zob. np. Bonny, S., „Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact”, *Environmental Management*, styczeń 2016, 57(1), s. 31-48, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738> i Benbrook, C.M., „Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years”, *Environmental Sciences Europe*, 28 września 2012 r., tom 24(1), <https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24>

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2019/533 z dnia 28 marca 2019 r. dotyczące wieloletniego skoordynowanego unijnego programu kontroli na lata 2020, 2021 i 2022, mającego na celu zapewnienie zgodności z najwyższymi dopuszczalnymi poziomami pozostałości pestycydów w żywności pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz na jej powierzchni, a także mającego na celu ocenę narażenia konsumenta na te pozostałości, Dz.U. L 88 z 29.3.2019, s. 28.

Czwartek, 10 października 2019 r.

- I. mając na uwadze, że glufosynat jest sklasyfikowany jako działający szkodliwie na rozrodczość (1B), a zatem podlega kryteriom wykluczającym ustanowionym w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 ⁽¹⁾; mając na uwadze, że zatwierdzenie glufosynatu do stosowania w Unii wygasło z dniem 31 lipca 2018 r. ⁽¹²⁾;
- J. mając na uwadze, że utrzymują się wątpliwości co do rakotwórczości glifosatu; mając na uwadze, że EFSA stwierdził w listopadzie 2015 r., że jest mało prawdopodobne, aby glifosat był rakotwórczy; mając z kolei na uwadze, że w 2015 r. Międzynarodowa Agencja Badań nad Rakiem działająca pod auspicjami Światowej Organizacji Zdrowia zaliczyła glifosat do substancji prawdopodobnie rakotwórczych dla ludzi;
- K. mając na uwadze, że według EFSA brakuje danych toksykologicznych potrzebnych do oceny ryzyka dla konsumentów w odniesieniu do szeregu produktów rozpadu glifosatu istotnych dla upraw odpornych na działanie glifosatu zmodyfikowanego genetycznie ⁽¹³⁾;
- L. mając na uwadze, że w roślinach zmodyfikowanych genetycznie sposób, w jaki herbicydy uzupełniające są rozkładane przez roślinę, oraz skład, a tym samym toksyczność produktów rozkładu (metabolitów), mogą wynikać z samej modyfikacji genetycznej; mając na uwadze, że według EFSA ma to miejsce w przypadku, gdy herbicydem uzupełniającym jest glifosat ⁽¹⁴⁾;
- M. mając na uwadze, że uznaje się, iż ocena pozostałości herbicydów i ich metabolitów w roślinach zmodyfikowanych genetycznie wykracza poza zakres kompetencji panelu EFSA ds. organizmów zmodyfikowanych genetycznie;

Niedemokratyczna procedura

- N. mając na uwadze, że Stały Komitet ds. Łańcucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt, o którym mowa w art. 35 rozporządzenia (WE) nr 1829/2003, nie wydał opinii w wyniku głosowania w dniu 30 kwietnia 2019 r., co oznacza, że kwalifikowana większość państw członkowskich nie poparła wydania zezwolenia; mając na uwadze, że w wyniku głosowania w dniu 5 czerwca 2019 r. komitet odwoławczy również nie wydał opinii;
- O. mając na uwadze, że zarówno w uzasadnieniu przedłożonego w dniu 22 kwietnia 2015 r. wniosku ustawodawczego zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1829/2003 w odniesieniu do umożliwienia państwom członkowskim ograniczenia lub zakazu stosowania genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy na swoim terytorium, jak i w uzasadnieniu przedłożonego w dniu 14 lutego 2017 r. wniosku ustawodawczego zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 182/2011, Komisja wyraziła ubolewanie w związku z faktem, że od czasu wejścia w życie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 decyzje zatwierdzające są przyjmowane przez Komisję bez poparcia w formie opinii komitetów z państw członkowskich oraz że odsyłanie dokumentacji do Komisji w celu podjęcia ostatecznej decyzji, zdecydowanie stanowiące wyjątek w całej procedurze, stało się normą w przypadku podejmowania decyzji w sprawie zatwierdzania genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy; mając na uwadze, że praktyka ta została kilkakrotnie uznana za niedemokratyczną przez przewodniczącego Komisji ⁽¹⁵⁾;
- P. mając na uwadze, że w trakcie ósmej kadencji Parlament Europejski przyjął rezolucje, w których sprzeciwił się wprowadzaniu do obrotu organizmów zmodyfikowanych genetycznie z przeznaczeniem na żywność i paszę (33 rezolucje) oraz uprawie organizmów zmodyfikowanych genetycznie w Unii (3 rezolucje); mając na uwadze, że za zatwierdzeniem żadnego z tych GMO nie opowiedziała się większość kwalifikowana państw członkowskich; mając na uwadze, że mimo uznania przez Komisję braków demokratycznych, braku poparcia ze strony państw członkowskich i zastrzeżeń Parlamentu Komisja nadal wydaje zezwolenia na GMO, mimo że nie jest do tego prawnie zobowiązana;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG, Dz.U. L 309 z 24.11.2009, s. 1.

⁽²⁾ <https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/public/?event=activesubstance.detail&language=PL&select-did=1436>

⁽³⁾ Wniosek EFSA w sprawie wzajemnego przeglądu oceny ryzyka stwarzanego przez pestycydy w odniesieniu do substancji czynnej glifosatu, Dziennik EFSA, 12 listopada 2015 r., 13(11), s. 3, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4302>

⁽⁴⁾ Przegląd EFSA istniejących najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości glifosatu zgodnie z art. 12 rozporządzenia (WE) nr 396/2005, 17 maja 2018 r., s. 12, <https://www.efsa.europa.eu/fr/efsajournal/pub/5263>

⁽⁵⁾ Zob. np. przemówienie inauguracyjne wygłoszone na posiedzeniu plenarnym Parlamentu Europejskiego, włączone do wytycznych politycznych dla kolejnej Komisji Europejskiej (Strasburg, 15 lipca 2014 r.), lub orędzie o stanie Unii z 2016 r. (Strasburg, 14 września 2016 r.).

Czwartek, 10 października 2019 r.

1. uważa, że projekt decyzji wykonawczej Komisji przekracza uprawnienia wykonawcze przewidziane w rozporządzeniu (WE) nr 1829/2003;
2. uważa, że projekt decyzji wykonawczej Komisji jest niespójny z prawem Unii, gdyż nie odpowiada celowi rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 zakładającemu – zgodnie z zasadami ogólnymi określonymi przez Parlament Europejski i Radę w rozporządzeniu (WE) nr 178/2002 ⁽¹⁶⁾ – stworzenie podstawy do zapewnienia wysokiego poziomu ochrony życia i zdrowia ludzkiego, zdrowia i dobrostanu zwierząt, środowiska naturalnego oraz interesów konsumentów w związku z genetycznie zmodyfikowaną żywnością i paszą, przy jednoczesnym zapewnieniu skutecznego funkcjonowania rynku wewnętrznego;
3. wzywa Komisję do wycofania projektu decyzji wykonawczej;
4. przypomina, że zobowiązał się do przyspieszenia prac nad wnioskiem Komisji w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 182/2011; apeluje do Rady, aby w trybie pilnym kontynuowała prace nad tym wnioskiem Komisji;
5. wzywa Komisję do zawieszenia wszelkich decyzji wykonawczych dotyczących wniosków o zezwolenie dotyczące GMO do czasu zmiany procedury zatwierdzania w sposób pozwalający wyeliminować niedociągnięcia obecnej procedury, która okazała się nieodpowiednia;
6. apeluje do Komisji, by wycofywała wnioski w sprawie zezwoleń dotyczących GMO, czy to z przeznaczeniem do uprawy, czy na żywność i paszę, jeżeli Stały Komitet ds. Łańcucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt nie wyda opinii;
7. wzywa Komisję, aby nie zatwierdzała żadnych zmodyfikowanych genetycznie roślin tolerujących herbicydy bez przeprowadzenia pełnej oceny pozostałości pochodzących z oprysków herbicydami uzupełniającymi, ich metabolitami i komercyjnymi formami użytkowymi stosowanymi w krajach uprawy;
8. wzywa Komisję, aby w pełni uwzględniała ocenę ryzyka stosowania herbicydów uzupełniających i ryzyka ich pozostałości w ocenie ryzyka zmodyfikowanych genetycznie roślin tolerujących herbicydy, niezależnie od tego, czy dana roślina zmodyfikowana genetycznie jest przeznaczona do uprawy w Unii, czy też ma być importowana do Unii z przeznaczeniem na żywność i paszę;
9. apeluje do Komisji, by nie zezwalała na przywóz, z przeznaczeniem na żywność lub paszę, jakichkolwiek genetycznie zmodyfikowanych roślin uodpornionych na herbicyd niedopuszczony do stosowania w Unii, w tym przypadku glufosynat;
10. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji oraz rządóm i parlamentóm państw członkowskich.

⁽¹⁶⁾ Rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności, Dz.U. L 31 z 1.2.2002, s. 1.